

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Jordbruksutskottet

PRELIMINÄR VERSION
2004/2129(INI)

17.9.2004

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

från jordbruksutskottet

till utskottet för konstitutionella frågor

över parlamentets yttrande över utkastet till fördrag om upprättande av en
konstitution för Europa
(2004/2129(INI))

Föredragande: Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf

PA_NonLeg

MOTIVERING

På jordbruksområdet har Europaparlamentet länge fått kämpa för medbeslutande. Från och med att den gemensamma jordbrukspolitiken skapades för nästan ett halvt århundrade sedan har Europaparlamentet och dess utskott för jordbruk och landsbygdens utveckling varit delaktiga endast i form av samråd. Rådet (jordbruk) kan ännu idag ignorera Europaparlamentets åsikter och förfoga över nästan hälften av unionens budget utan minsta demokratiska kontroll.

Detta demokratiska underskott har under flera årtionden omöjliggjort nödvändiga reformer och framkallat stora kriser på områdena folkhälsa, miljö och djurskydd. BSE-krisen skulle inte ha nått sin katastrofala omfattning om parlamentet den gången varit delaktigt i att vidta förebyggande åtgärder och motåtgärder med hjälp av medbeslutande.

Europaparlamentet, och särskilt utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling, har aldrig funnit sig i detta demokratiska underskott. Informellt har det gentemot rådet ofta tvingat fram ett slags medbeslutande genom att uppskjuta sina yttranden och förhandla med kommissionen. Man bör välkomna att rätten till medbeslutande sedan Amsterdamfördraget tillämpas åtminstone på områdena för miljöskydd, livsmedelssäkerhet och konsumentskydd. Men den gemensamma jordbrukspolitiken och dess mäktiga styrmedel som organisationen av marknaden och investerings- och inkomststöden omfattas ännu inte av någon kontroll genom den enda gemenskapsinstitution som har demokratisk legitimitet till följd av direkta val.

Det var först genom Europeiska konventets utkast till konstitution som en ökad demokratisk legitimitet ställdes i utsikt. Detta skedde trots kraftigt motvärn från några medlemsstater, som oroade sig för en minskning av de nationella intäkterna från EU-budgeten. Nu omfattas i alla fall samtliga jordbrukspolitiska principbeslut av Europaparlamentets medbeslutande. I vissa frågor, särskilt fastställandet av kvoter, priser och mängdbegränsningar, innebär emellertid utkastet till konstitution en försämring i förhållande till nuläget; i dessa frågor skall nämligen rådet besluta utan att Europaparlamentet blir delaktigt. Resultatet av kompromissen i regeringskonferensen i Bryssel är således ett steg i rätt riktning, men innebär ännu inget omfattande medbeslutande.

Vidare består en mycket avsevärd brist hos Brysselkompromissen i att man i del III, artikel III-123, helt oförändrat övertagit målen för den gemensamma jordbrukspolitiken, som beslutades för ett halvt århundrade sedan, i konstitutionens text. Idag strider dessa mål mot den jordbrukspolitik som under tiden vid flera tillfällen reformerats, och de ger inga nya impulser för ett brådskande och nödvändigt särskilt stöd till landsbygdens ekonomi och en integrering av miljöpolitiken och djurskyddet. Det är inte heller meningsfullt att hantera den gemensamma jordbrukspolitiken åtskild från landsbygdsutvecklingen och förbindelserna med utvecklingsländerna och andra handelspartner.

Föredraganden konstaterar därför att den kompromiss som nåtts inom ramen för konstitutionens text utgör ett framsteg med brister vilka måste undanröjas i framtiden. Dessa brister innebär emellertid inte att den stora framgången för gemenskapens integration i den gemensamma konstitutionen ifrågasätts. Snarare bör parlamentet under den förestående ratificeringsprocessen göra allt för att väcka medborgarnas intresse för de framsteg som för

dem konkret sammanhänger med att konstitutionen antas. Den gemensamma jordbrukspolitiken har varit och är en stöttepelare för gemenskapens integration, och den kommer att förbli det om den utåt verkar för rättvisa internationella handelsförbindelser på områdena livsmedel och råvaror och inåt möter de nya utmaningarna inom landsbygdsutvecklingen och i fråga om ett jordbruk som bedrivs på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt. Hit hör framför allt att våra resurser utnyttjas på miljövänligt vis, att våra jordbruk kan överleva ekonomiskt, att jordbruksprodukterna görs tillgängliga för konsumenterna till rimliga priser och att jordbrukspolitiken kan accepteras av såväl jordbrukarna som samhället i dess helhet.

FÖRSLAG

Jordbruksutskottet uppmanar utskottet för konstitutionella frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet välkomnar utökningen av dess rätt till medbeslutande till att omfatta den gemensamma organisationen av jordbruksmarknaderna samt de övriga bestämmelser som behövs för att förverkliga målen för den gemensamma jordbrukspolitiken. Parlamentet kräver emellertid att man i samband med en framtida översyn av det konstitutionella fördraget fyller de luckor i medbeslutandet på jordbruksområdet som finns kvar särskilt i artikel III-230.2 och artikel III-231.3.
2. I detta sammanhang är det utomordentligt beklagligt att ärenden som hittills omfattats av samråd, särskilt fastställandet av kvoter, priser och mängdbegränsningar enligt artikel III-231.3, numera skall beslutas endast av rådet utan parlamentets medverkan. Detta motverkar sitt syfte med tanke på den tendens att minska det demokratiska underskottet vilken syns på andra ställen i det konstitutionella fördraget. Rådets påminns om att parlamentet inom ramen för sin lagstiftningsbehörighet innehållsligt kommer att fastställa villkoren för reglering av innehållet i artikel III-231.3 i så stor utsträckning som möjligt. Europaparlamentet upprepar sitt krav på att ärenden som hittills omfattats av samråd och som i det konstitutionella fördraget på jordbruksområdet, särskilt i artikel III-231.3, hittills betraktas som något som skall regleras genom rådets förordningar och beslut, i framtiden får omfattas av kommissionens genomförandebefogenheter endast om kommissionen först har tilldelats sådan befogenhet av parlamentet och rådet genom en rättsakt som antagits i enlighet med medbeslutandeförfarandet.
3. Europaparlamentet påpekar att de mål för den gemensamma jordbrukspolitiken som nämns i artikel III-227 strider mot målen för Europeiska unionen enligt artikel I-3. Även av detta skäl är det absolut nödvändigt att målen för den gemensamma jordbrukspolitiken aktualiseras för att beakta den senaste utvecklingen av jordbrukspolitiken och särskilt dess multifunktionella roll i förhållande till jordbrukarna själva, landsbygdsutvecklingen, miljön och konsumenterna.
4. Europaparlamentet anser med tanke på målen för den gemensamma jordbrukspolitiken att följande formuleringar vore lämpliga:

”Den gemensamma jordbrukspolitiken har som mål:

- a) att i Europeiska unionen stödja ett multifunktionellt, miljövänligt och landskapsanpassat jordbruk som främjar biologisk mångfald, garanterar att jordbruksproduktionen rationaliseras genom förnuftig användning av tekniska framsteg och främjar bästa möjliga användning av produktionsfaktorerna, särskilt arbetskraften,
- b) att se till att jordbruks- och landsbygdsbefolkningen får jämförbara levnadsvillkor och rimliga inkomster, särskilt genom att påbörja en politik för landsbygdsutveckling och öka per capita-inkomsten för dem som är verksamma inom jordbruket,

- c) att reglera och stabilisera marknaderna och undvika kriser,
 - d) att trygga försörjningen,
 - e) att se till att konsumenterna får tillgång till varor till rimliga priser och
 - f) att främja kvaliteten och säkerheten hos jordbruksprodukter och livsmedel.”
5. Europaparlamentet välkomnar avskaffandet av den skillnad mellan obligatoriska och icke-obligatoriska utgifter som tidigare funnits i budgeten och som hittills framför allt rört jordbruksområdet. Detta utgör en avsevärd utökning av Europaparlamentets budgetbefogenheter.